

การเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษรายย่อยในไทยและเมืองฟิลาเดลเฟีย สหรัฐอเมริกา

รุ่งทิพย์ แซ่แง¹

วันได้รับบทความ: 25 มีนาคม 2565 วันแก้ไข: 1 พฤษภาคม 2565 วันยอมรับเผยแพร่: 24 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดไม่ได้เป็นแค่ปัญหาเสพติด แต่เกี่ยวกับปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม การศึกษา สุขภาพ ปัญหาครอบครัว ทั้งที่ผ่านมา ไทยมีนโยบายในการปราบปรามยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การแก้ไขกฎหมาย การมีบทลงโทษที่เหมาะสม และได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด ผู้ผลิตและผู้ค้าคืออาชญากร แต่ผู้เสพคือผู้ป่วย เพื่อให้คนเหล่านี้เข้าสู่กระบวนการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์การบำบัดฟื้นฟูให้หายดีกลับคืนสู่สังคม จากสถิติทุกอย่างสะท้อนว่าไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง และยังทำให้มีจำนวนคดียาเสพติดเพิ่มขึ้น สิ่งตามมา คือ ภาระด้านงบประมาณ และต้นทุนทางกระบวนการยุติธรรมที่สูงขึ้น จึงได้ทำการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยในชุมชน และศึกษาเปรียบเทียบกับ การกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันของเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากสองประเทศมีความแตกต่างทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก การเขียนบทความครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อทราบถึงปัญหาเสพติดของประเทศไทยและของเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา 2. เพื่อวิเคราะห์เหตุแห่งการประกอบอาชญากรรมการเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดด้วยทฤษฎีอาชญาวิทยา 3. เปรียบเทียบเหตุแห่งการกระทำความผิดของผู้จำหน่ายยาเสพติดในประเทศไทยและของเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา 4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติด จากการศึกษาพบว่าทั้งสองประเทศมีเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลไปเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดไม่แตกต่างกัน ส่วนหนึ่งมาจากโครงสร้างทางสังคม ที่ทำให้บุคคลเลือกที่จะเป็นอาชญากรเพื่อความอยู่รอดในการดำเนินชีวิตในสังคม แม้ว่า จะมีความเสี่ยงต่อการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและได้รับโทษก็ตาม

คำสำคัญ: ผู้ค้ารายย่อย ครอบครองเพื่อจำหน่าย ยาเสพติดให้โทษ

¹ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

Drug dealer in Thailand and Philadelphia United States of America

Rungtip Saengae¹

Received: March 20, 2022 Revised: May 1, 2022 Accepted: May 24, 2022

Abstract

The drug problem is a steadily rising crime problem. Drugs are not only about drug problems; they pertain to economic, social, political, environmental, educational, health and family issues. In the past years, Thailand has been having policies of eliminating drugs such as amendments to the existing laws and penalties to suit the severity of the offences and crimes. Drugs producers and dealers are criminals while many of the users are victims and patients. From the statistics, it could be said that there have not been successful practices that can really treat the drug users; besides, the number of drug cases are still increasing. The consequences include budgeting and the cost of criminal justice process. Therefore, the study was conducted using criminological theories to compare the causes of being a drug dealer at a community level between Thailand and Philadelphia United States because the two countries are rather different in terms of culture, economics and society. This article aims to 1) explore the drug problems in Thailand and Philadelphia, United States of America, 2) analyze the causes of the crimes as dealers using criminological theories, 3) compare the causes of drug dealers' offenses in Thailand and in Philadelphia. United States of America, 4) The findings shown that the two countries have no different reasons that cause a person to become a drug dealer, that is the social structure that makes a person choose to be a criminal to survive for their life even though there is a risk of entering justice and receiving a sentence and punishment.

Keywords: Drug dealer, Possession for sale, Hard drug

¹Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

บทนำ (Introduction)

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2564 พบว่ามีจำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดมากถึง 231,362 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.86 ของผู้ต้องขังทั้งประเทศ ในจำนวนนั้นเป็นนักโทษเด็ดขาด 187,462 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2551 พบว่าในขณะนั้นมีผู้ต้องขังคดียาเสพติด 100,015 ราย คิดเป็น ร้อยละ 54.94 ของผู้ต้องขังทั้งประเทศ ในจำนวนนั้นมีนักโทษเด็ดขาดเพียง 72,963 ราย ซึ่งจะเห็นได้ว่าผ่านมาสิบปี มีนักโทษคดียาเสพติด เพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัว หรือเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 131 ในช่วงเวลาดังกล่าว (ธีรวัฒน์ ชูรัตน์, 2564) คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จากผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ในช่วงมกราคม พ.ศ. 2564 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 177,042 คน กลับเข้ามากระทำผิดซ้ำ จำนวน 7,073 คน (กรมราชทัณฑ์, 2565) อาจเป็นไปได้ว่าเมื่อพ้นโทษกลับสู่สังคมบุคคลเหล่านี้อาจขาดโอกาสทางสังคมในการดำเนินชีวิต จึงกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

จากปัญหายาเสพติด สามารถแบ่งกลุ่มบุคคลที่อยู่ในขบวนการยาเสพติด ได้เป็นสามกลุ่ม ได้แก่ เหยื่อ แรงงาน และนักค้ารายใหญ่ ซึ่งการแบ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวก็เพื่อจะได้สามารถกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเหมาะสม ตามลักษณะของการกระทำ ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยจัดอยู่ในกลุ่มของแรงงาน โดยนอกจากจะหมายถึงผู้จำหน่ายแล้ว ยังหมายความรวมถึงผู้รับจ้างขนหรือลำเลียงยาเสพติด (คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของประมวลกฎหมายยาเสพติด) และผู้ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ในบางรายก็คือผู้ที่พัฒนาตนเองขึ้นมาจากผู้เสพ เพื่อนำเงินส่วนกำไรที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดมาซื้อยาเสพติดที่ใช้ในการเสพในแต่ละวัน ผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน ไม่มีการงานเป็นหลักแหล่ง ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดหรือแหล่งเสื่อมโทรม การค้ายาเสพติดในแต่ละครั้งจะมีจำนวนไม่มาก ส่วนใหญ่ชำระเป็นเงินสด มักจะขายให้แก่ผู้ซื้อโดยตรง เพื่อผู้ซื้อนำไปเสพ ไม่ว่าจะผู้จำหน่ายจะเป็นเจ้าของยาเสพติดหรือเพียงรับจ้างจำหน่าย หรือเพียงได้รับส่วนแบ่งจากการจำหน่ายก็ตาม (วัฒนา เกิดผล, ม.ป.ป.) ยาเสพติดให้โทษที่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้ทำการซื้อขาย หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใด ๆ เมื่อรับเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ตัวอย่างการเป็นผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอเทพา จ.สงขลา เข้าตรวจค้นที่บ้านซึ่งมีข้อมูลว่าเป็นบ้านของพ่อค้ายาเสพติดที่จำหน่ายยาเสพติดให้วัยรุ่นในพื้นที่ พ่อค้ารายนี้เป็นเยาวชนอายุเพียง 17 ปี มียาบ้าจำนวน 2,020 เม็ด ซุกซ่อนไว้ในห้อง รับสารภาพว่าทั้งเสพและค้ายาบ้า โดยลูกค้าเป็นกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้าน (PPTV Online, 2563) ผู้ขายรายย่อยเหล่านี้ย่อมทราบดีว่ายาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมาย หากถูกจับดำเนินคดีต้องได้รับโทษทางอาญา และทราบดีว่ายาเสพติดมีโทษต่อผู้เสพ อันเนื่องมาจากการที่ถูกยาเสพติดทำลายสมอง ไม่สามารถควบคุมการกระทำของตนได้ จึงทำร้ายร่างกายหรือชีวิตของบุคคลในครอบครัวยาและสารเสพติด จะเข้าไปทำลายสมองในส่วนที่ควบคุมการใช้ความคิด ส่งผลให้สมองส่วนน้อยอยู่เหนือสมองส่วนคิด ทำให้ผู้เสพทำอะไรตามใจ ตามอารมณ์ แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เกิดอาการทางจิต

ประสาท ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ (กรมการแพทย์, 2563) กรณีข่าวตัวอย่างการก่ออาชญากรรมของผู้เสพยาเสพติด เช่น 1. ผู้ก่อเหตุเสพยาบ้าหลายเม็ด จนเกิดอาการมึนเมา กระทั่งเกิดอาการหลอน ใช้ท่อนฟันตีไปที่ศีรษะของพ่อสองครั้งจนล้มลง จากนั้นจึงคว้าเลื่อยยนต์มาเลื่อยที่ลำคอและใบหน้าของพ่อ (Workpoint News, 2561) 2. นายอำนวยการตีศีรษะและเสพยาบ้าเข้าไปมาก ผลลงมือตีแม่จนตายแล้วแก้มถลอกทางแก้มออกแล้วเผาเพื่ออำพรางให้ไขว้เขว หรือเกิดอารมณ์ทางเพศจะข่มขืนแม่ตนเอง พอไม่ยอมจึงโมโหก็ลงมือทุบตีจนตาย (ไทยรัฐออนไลน์, 2565) 3. อดีตลูกเรือเสพยาเสพติดมาก ทำงานไม่ได้จึงออกจากงานมาอยู่บ้านกับแม่ ฟันคอแม่ดับสยองคาซามข้าว (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) 4. ผู้ก่อเหตุโทรขอเงินที่เคยฝากไว้กับแม่ เพื่อนำไปซื้อยาบ้า แม่บอกว่าไม่มีเงินแล้ว จึงใช้ไม้หน้าสามทุบเข้าที่ศีรษะกว่า 10 ครั้ง จนแม่เสียชีวิต (อีจัน, 2565) จากกรณีเหล่านี้เป็นความรุนแรงในครอบครัวที่ล้วนแต่เกิดจากการเป็นผู้เสพยาเสพติด ซึ่งตัวผู้ขายเองเป็นสมาชิกในชุมชน รู้จักมักคุ้นกับผู้ซื้อรวมไปถึงครอบครัว จึงมีคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ค้ารายย่อยว่าเหตุใดจึงเลือกที่จะเข้าสู่วงการยาเสพติด ที่นอกจากจะมีบทลงโทษตามกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อตนเองโดยตรงแล้ว ก็ยังส่งผลกระทบต่อชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ บทความนี้จึงต้องการทราบถึงปัญหาเสพติดของประเทศไทยและของเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อวิเคราะห์เหตุแห่งการประกอบอาชญากรรม การเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติด ด้วยทฤษฎีอาชญาวิทยาแล้วเปรียบเทียบเหตุแห่งการกระทำความผิดของผู้จำหน่ายยาเสพติดในประเทศไทย และของเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะด้วยความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม เพื่อต้องการทราบว่าเหตุปัจจัยเดียวกันหรือไม่ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติด

ความหมายของยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 เป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง ไม่มีประโยชน์ทางการแพทย์ ห้ามผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางราชการ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 2 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีประโยชน์ทางการแพทย์ ผลิต นำเข้า ขายโดยสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา และจำหน่ายให้แก่ผู้มีใบอนุญาตจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษใน ประเภท 2 เท่านั้น ยาเสพติดให้โทษในประเภท 3 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ยาเสพติดให้โทษใน

ประเภท 4 เป็นสารตั้งต้นที่นำไปผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษได้ แต่มีประโยชน์ในทางการแพทย์ อุตสาหกรรม หรือวิทยาศาสตร์ ยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 ส่วนใหญ่เป็นพืชที่ทำให้เกิดการเสพติดได้ ได้แก่ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น เห็ดขี้ควาย (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522)

การแบ่งประเภทของผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อย แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยที่เป็นเจ้าของยาเสพติดเอง ได้แก่ 1.1 ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยมือใหม่ เป็นผู้ที่ไม่มีจิตสำนึก รู้สึกผิดชอบชั่วดี ขาดความรับผิดชอบใด ๆ ต่อสังคมและชาติบ้านเมือง เมื่อเห็นบุคคลอื่น ๆ มีฐานะร่ำรวย ก็อยากจะเป็นบุคคลที่มีฐานะร่ำรวยด้วย หรือมีความจำเป็นเพราะเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยจากการประกอบอาชีพ 1.2 ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยเป็นอาชีพ ก็เป็นผู้ที่ไม่มีจิตสำนึก ที่จะรู้สึกผิดชอบชั่วดี ขาดความรับผิดชอบใด ๆ ต่อสังคมและชาติบ้านเมืองเช่นกัน เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น พฤติกรรมโดยทั่วไปจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนแออัด ไม่ประกอบอาชีพใด ๆ หรือประกอบอาชีพค้าขายเล็กน้อยภายในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ เพื่อเป็นการอำพรางพฤติกรรมการค้ายาเสพติดของตน จะใช้เงินของตนไปหาซื้อยาเสพติดที่ทำการแบ่งบรรจุเรียบร้อยแล้ว มาซุกซ่อนไว้ในพื้นที่ที่ตนเองสามารถควบคุมได้ หรือเก็บไว้กับตัวจำนวนเล็กน้อย เมื่อมีผู้เสพมาติดต่อขอซื้อยาเสพติดก็จะขายให้ ซึ่งบางครั้งบุคคลที่อยู่ในบ้านของผู้จำหน่ายอาจช่วยจำหน่ายยาเสพติดด้วย หากผู้จำหน่ายที่เป็นเจ้าของยาเสพติดไม่อยู่บ้าน (วัฒนา เกิดผล)

2. ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยที่ไม่ได้เป็นเจ้าของยาเสพติด

2.1 ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยที่มีลักษณะเป็นผู้รับจ้างจำหน่ายยาเสพติด บุคคลประเภทนี้เป็นผู้ที่ไม่มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ขาดความรับผิดชอบใด ๆ ต่อสังคม และชาติบ้านเมือง เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัว หรือในบางครั้งอาจเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นทางการเงิน หลงผิดต้องการหาเงินด้วยวิธีการง่าย ๆ พฤติกรรมโดยทั่วไปจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนแออัด หรือเป็นบุคคลภายนอกชุมชน แต่จะเข้ามาอยู่ในชุมชนเป็นประจำ ไม่ประกอบอาชีพใด ๆ รับจ้างนายทุนในพื้นที่ชุมชนลักลอบจำหน่ายยาเสพติดอยู่ในบริเวณชุมชนนั้น ๆ โดยนายทุนเป็นผู้จัดหายาเสพติดให้ และตนรับค่าจ้างเป็นรายวัน

2.2 ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยที่มีพฤติกรรมเป็นผู้เสพและแบ่งจำหน่าย ผู้จำหน่าย ประเภทนี้จะ เป็นบุคคลผู้ติดยาเสพติดอยู่แต่เดิม เริ่มจากตนเป็นผู้เสพ ซื้อยาเสพติดมาเพื่อเสพเท่านั้น ต่อมาเมื่อรวมตัวกัน มั่วสุมเสพในหมู่เพื่อนฝูง หากเกิดกรณียาเสพติดของเพื่อนคนใดคนหนึ่งหมดลง หรือหาซื้อเสพไม่ได้ในเวลานั้น จึงขอซื้อต่อจากเพื่อนที่ยังมียาเสพติดเหลืออยู่ภายในวงมั่วสุมนั้น จึงกลายเป็นผู้จำหน่ายด้วย

2.3 ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยประเภทรับส่วนแบ่งจากการจำหน่าย (กินเปอร์เซ็นต์หรือ เติดยอด) จะเป็นผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ก็ได้ อาจจะมีพักอาศัยอยู่ในชุมชนหรือไม่ก็ได้ แต่จะเข้ามาจำหน่าย ยาเสพติดภายในชุมชน โดยจำหน่ายยาเสพติดให้กับผู้เสพโดยมีวิธีการ ดังต่อไปนี้ คือ เมื่อมีผู้เสพมาติดต่อ ขอซื้อยาเสพติดจากตน ตนจะรับเงินค่ายาเสพติดจากผู้เสพ จากนั้นจะไปซื้อยาเสพติดจากผู้จำหน่ายยาเสพติด

รายอื่นภายในชุมชน เมื่อเสร็จสิ้นการจำหน่ายในแต่ละวัน ผู้จำหน่ายรายอื่นจะแบ่งรายได้จากการจำหน่าย ยาเสพติดในแต่ละวันให้ตามจำนวนยาเสพติดที่ตนสามารถจำหน่ายได้ เรียกกันโดยทั่วไปว่า “เดินยอด” (วัฒนา เกิดผล, ม.ป.ป.)

ปัญหา ยาเสพติด

1. ประเทศไทย

1.1 ปัญหา ยาเสพติดในประเทศไทย ยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ ที่บ่อนทำลายทำร้ายสังคมอย่าง แสนสาหัส การป้องกันและปราบปรามจึงเน้นไปที่การสกัดผู้เสพและผู้ขาย แต่บทเรียนที่เกิดขึ้นกับเด็กชาย วัย 14 ปี ซึ่งถูกจับกุมจากการค้ายาบ้า เพื่อหาเงินเลี้ยงน้องอีก 2 คน เพราะพ่อแม่ที่เคยเป็นผู้ค้ายาถูกตำรวจ กัดดันอย่างหนักจนต้องหลบหนีไป เมื่อไม่มีคนดูแล เด็กน้อยก็ต้องหาทางช่วยเหลือตัวเอง แม้รู้ว่าเป็นหนทาง ผิด เรื่องนี้ทำให้ทุกฝ่ายต้องกลับมาทบทวนว่า นอกจากการกวดขันปราบปรามแล้ว มาตรการหลังปราบนั้นก็ สำคัญอย่างมาก เพื่อมิให้ผู้ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับวงจรยาเสพติด โดยเฉพาะครอบครัวของผู้ค้ายา ต้องเข้ามา เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อีก (กันติพิชญ์ ใจบุญ, 2555) การก่ออาชญากรรมในรูปแบบของผู้ค้ารายย่อย เช่น 1. ตำรวจตามจับชายอายุ 22 ปี ซึ่งมีหน้าที่เก็บยาเสพติด ที่ขบวนการค้ายาเสพติดนำไปวางไว้ตามจุดต่าง ๆ เจ้าตัวรับสารภาพมาแล้วสองครั้ง คราวนี้เป็นครั้งที่ 3 ได้จำคุกเป็นเงินและไอซ์จำนวนหนึ่ง เพื่อเอาไว้เสพเอง (ข่าวเด่นประเด็นดัง, 2564) 2. จากการสอบสวน นายพิระพัฒน์มีความใฝ่ฝันอยากเป็นตำรวจเคยสอบตำรวจ มาแล้ว 4 ครั้ง แต่ก็ไม่ติด สุดท้ายก็ทวนเข้าสู่วงการยาเสพติดโดยการรับจ้างเก็บและส่งยา ได้ค่าจ้างทั้งค่าเก็บ และค่าย้าย 10,000 บาท (แนวหน้า, 2564) 3. รวบหนุ่มค้ายา ให้เด็กชายเอ (นามสมมติ) อายุ 9 ขวบเรียนอยู่ ชั้น ป. 2 ทำที่นั่งตกปลาอยู่ริมลำน้ำมูลและจะมีลูกค้ามารับยา โดยจะได้ค่าจ้างครั้งละ 100 – 300 บาท และ แต่ละครั้งก็จะให้ยาบ้าไปเสฟครั้งละ 2 เม็ดอีกด้วย พ่อแม่ของเด็กถูกจับติดคุกคดีจำหน่ายยาเสพติด ปัจจุบัน อาศัยอยู่กับยายฐานะยากจน (PPTV Online, 2563) 4. หญิงสาววัยรุ่นเป็นเด็กส่งยาบ้าเพื่อแลกกับเงินค่าจ้าง ซึ่งทำมาแล้วหลายครั้ง โดยอ้างว่าต้องการหาเงินมาใช้จ่ายและเก็บไว้ทำคลอดลูกเนื่องจากขณะนี้กำลังตั้งท้อง 4 เดือนแล้ว (PPTV Online, 2562)

สรุปได้ว่า จากข้อมูลปัญหา ยาเสพติดของไทย บุคคลเข้าสู่การเป็นผู้จำหน่ายรายย่อย เนื่องมาจาก ปัญหาครอบครัวและความกดดันทางสังคม ส่งผลให้บุคคลแสวงหารายได้มาเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว หรือมี ปัญหาครอบครัว ในกรณีบิดา มารดามีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และไม่ได้ทำหน้าที่บิดามารดาอย่างที่ ควรจะเป็น รวมทั้งบุคคลที่มีความผิดหวังจากเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ใน การดำเนินชีวิตตามมาตรฐานทางสังคม

1.2 กระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยในความผิดจำหน่ายยาเสพติด ผู้ใดจำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาตและมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม ต้อง ระวังโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ วรรคสอง ถ้ายาเสพติดให้โทษตามวรรคหนึ่งมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่ปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15

วรรคสาม แต่ไม่เกินยี่สิบกรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงห้าล้านบาท วรรคสาม ถ้ายาเสพติดให้โทษตามวรรคหนึ่งมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินยี่สิบกรรมขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือประหารชีวิต (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66) ในประเทศไทย แม้จะมีมุมมองต่อผู้ที่ติดยาเสพติดเป็นผู้ป่วย แต่หากกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในปริมาณมาก ยังถูกมองว่าเป็นผู้กระทำความผิดอยู่ และเจ้าพนักงานตำรวจ รวมถึงพนักงานอัยการก็ไม่มีอำนาจตามกฎหมายในการนำผู้กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อเข้ารับการรักษา แม้กระทั่งศาลเองก็มีอำนาจเพียงส่งผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเล็กน้อยเข้ารับการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 นอกจากนี้หากศาลตัดสินลงโทษจำคุกผู้กระทำความผิด เมื่อผู้นั้นพ้นโทษจำคุกแล้ว การกลับเข้าสู่สังคมของผู้กระทำความผิดทำได้ยาก ส่งผลให้ผู้นั้นกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก เป็นการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมซ้ำแล้วซ้ำเล่า ไม่ได้แก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างบูรณาการ คำพิพากษาของประเทศไทยไม่มีการคุมประพฤติหลังจากพ้นโทษจำคุกเช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา (สมชาย อุดมศรีสำราญและคณะ, 2562) ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เมื่อมีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จะมีการตรวจสอบประวัติว่าเคยมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก่อนหรือไม่ หากเคยมีประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือเคยต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 12 เดือน จะมีการเพิ่มโทษจำคุกในการกระทำความผิดครั้งหลังซึ่งเดิมหากการกระทำความผิดในคดีก่อนเป็นความผิดอื่นนอกจากคดียาเสพติด จะไม่ต้องมีการเพิ่มโทษในการกระทำความผิดครั้งหลัง ประเด็นการเพิ่มโทษเนื่องจากเคยกระทำความผิดมาก่อนตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อีก ในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง” ยกตัวอย่าง เช่น นาย ก. ถูกดำเนินคดีข้อหาเป็นผู้ซบซีเสพเมทแอมเฟตามีน ศาลตัดสินจำคุก 4 เดือน หลังจากพ้นโทษ จำเลยมากระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย 100 เม็ด และจำหน่าย 90 เม็ด จำคุกกระทงละ 10 ปี เพิ่มโทษกระทงละกึ่งหนึ่งเป็นจำคุกกระทงละ 15 ปี รวม 2 กระทงจำคุก 30 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากประวัติการกระทำความผิดจำคุก 4 เดือน ส่งผลให้จำเลยต้องรับโทษเพิ่มขึ้นในคดีใหม่ถึง 10 ปี

สรุปได้ว่า ประเทศไทยใช้โทษจำคุกในการลงโทษเป็นหลัก ซึ่งผู้จำหน่ายรายย่อยไม่ได้มีความเกรงกลัวต่อการถูกลงโทษจำคุก เมื่อพ้นโทษก็กลับมามีพฤติกรรมเดิม ๆ ผู้ขายและผู้ซื้อยังคงมีแรงจูงใจที่จะซื้อขายยาเสพติดกันต่อไป การรับโทษในเรือนจำกลับทำให้ผู้จำหน่ายรายย่อยเหล่านี้ได้ทำการสร้างเครือข่ายยาเสพติดตามคำพิพากษาของไทย หากศาลตัดสินลงโทษจำคุกและเมื่อผู้นั้นพ้นโทษจำคุกแล้ว จะไม่มีการคุมประพฤติหลังจากพ้นโทษ บุคคลเหล่านี้กลับเข้าสู่สังคมในฐานะนักโทษพ้นคุก ขาดโอกาสบางประการในการจะดำเนินชีวิต เพราะสังคมไม่ให้การต้อนรับ เมื่อการกลับเข้าสู่สังคมของผู้กระทำความผิดทำได้ยาก ส่งผลให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำอีก

2. เมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

2.1 ปัญหาอาชญากรรมในเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ในภาพรวมของประเทศสหรัฐอเมริกา ปัญหาอาชญากรรมสาเหตุหนึ่งมาจากประเทศเพื่อนบ้านที่ยากจน เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา มีสภาพเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมาก อย่างเม็กซิโก โคลัมเบียและประเทศละตินอเมริกาอื่น ๆ ทำให้มีคนลักลอบข้ามพรมแดนเข้ามาในประเทศอเมริกาทุกวัน ทั้งยังมีคนอเมริกันที่ยากจน สหรัฐอเมริกาประสบกับปัญหาสังคมเสื่อมสลาย ครอบครัวแตกแยก ทำให้คนอเมริกันเป็นแสนเดินทางไปย่านคนผิวดำเพื่อหาซื้อยาเสพติด ทำให้ผู้ค้าบางรายมีรายได้ 500 เหรียญในเวลาแค่ 2 ชั่วโมง ด้วยเหตุนี้ ในสหรัฐอเมริกาจึงสามารถหาซื้อยาเสพติดได้อย่างง่ายดาย ทำให้ยาเสพติดได้แพร่กระจายไปถึงทุกที่ของสังคมอเมริกัน เยาวชนในชั้นมัธยมปลายใช้ยาเสพติดร้อยละ 25 (เสรี พงศ์พิศ, 2547) คดียาเสพติดเป็นคดีที่ไม่มีผู้เสียหาย (Victimless Crimes) ผู้ที่เกี่ยวข้องมีเพียงผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งมักจะปกปิดเป็นความลับเพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบ ดังนั้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเข้าถึงการติดต่อซื้อขายที่เป็นความลับดังกล่าว การจำหน่ายยาเสพติดสามารถหาเงินได้จำนวนมาก ดังนั้น ถึงแม้ผู้ขายบางรายจะถูกจับกุมและฟ้องร้องคดีต่อศาล แต่วงจรการซื้อขายยาเสพติดยังไม่สิ้นสุดเนื่องจากมีผู้ค้ารายใหม่ ๆ ปราศรัยที่จะเข้ามาแทนที่ผู้ค้ารายเดิมเสมอ ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาเองต้องสูญเสียงบประมาณในแต่ละปีไปกว่า 100,000,000 ดอลลาร์ ในขณะที่เดียวกันผู้ซื้อเสพยาเสพติดเป็นประจำจนกระทั่งการเป็นผู้เสพยาเสพติด ซึ่งนำไปสู่การแสวงหาเสพยาเสพติดมาเสพอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความกลัวที่จะถูกจับกุมไม่มีผลให้บุคคลดังกล่าวเลิกซื้อยาเสพติดแต่อย่างใด นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมไม่ได้เพียงแต่จะปราบปรามได้ยากเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อสังคมด้านอื่น ๆ ตามมา ในประเทศสหรัฐอเมริการะต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายไปกับผู้ติดยาเสพติด การสูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน กำลังการผลิต ค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งคาดว่าจะใช้งบประมาณปีละประมาณ 27,000,000 ดอลลาร์ (เผด็จ ขมพานิชย์และคณะ, 2562) ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยในย่านเคนซิงตัน เมืองฟิลาเดลเฟีย รัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา มาจากคนไร้บ้าน เพราะที่นี้เคยเป็นศูนย์กลางของชนชั้นแรงงานแห่งหนึ่งในฟิลาเดลเฟีย จากนั้นกลายเป็นแหล่งชุมชนของผู้ติดยาเสพติด ที่เต็มไปด้วยคนว่างงานและบ้านร้าง เป็นแหล่งมั่วสุมของผู้ติดยาเสพติด เมื่อมีผู้เสพยาเสพติดจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของการการค้ายาเสพติด นำมาซึ่งการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ในช่วงกลางศตวรรษที่ 19 เคนซิงตันเป็นหนึ่งในศูนย์กลางชั้นนำของอุตสาหกรรมสิ่งทอ แต่เมื่ออุตสาหกรรมเริ่มไปต่ไปได้ ประชาชนบางส่วนต้องย้ายถิ่นฐานเพื่อหลีกเลี่ยงเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ย่านแห่งนี้จึงเต็มไปด้วยคนว่างงานและบ้านร้าง เมื่อเวลาผ่านไปเคนซิงตันกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของผู้ติดยาเสพติด มีการค้ายาเสพติดอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะเฮโรอีน เฟนทานิล และโคเคน และเป็นแหล่งกำเนิดของ K&A Gang เครือข่ายอาชญากรรมชาวไอริชอเมริกันซึ่งเป็นที่รู้จักจากการจำหน่ายยาบ้าในช่วงปี 1980 นอกจากนี้ตามบทความของสตีฟ โวลค์ นักข่าวประจำสัปดาห์ของฟิลาเดลเฟีย ยังกล่าวว่าย่านนี้เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นย่านการค้าประเวณี ไม่กี่ปีที่ผ่านมา เคนซิงตันประสบกับปัญหาทางสังคมที่เพิ่มขึ้นรวมถึงการก่ออาชญากรรมและฆาตกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ยาเสพติด เนื่องจากย่านนี้เต็มไปด้วยผู้ที่ประสบ

ปัญหาติดยาเสพติด และคนเร่ร่อน ทั้งคนที่เกิดที่นี่และคนที่มาจากเมืองอื่นมารวมตัวกันที่นี่และอาศัยอยู่ตามท้องถนนเพื่อรับและเสพยา (โพสท์ทูเดย์, 2564)

สรุปได้ว่า ปัญหายาเสพติดในเมืองฟิลาเดลเฟียประเทศสหรัฐอเมริกามาจากปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้บุคคลในสังคมมีความเครียด ความกดดัน ที่ไม่สามารถหาทางออกของชีวิตได้ จึงได้พึ่งพายาเสพติด จนกลายเป็นผู้ติดยาเสพติด เมื่อมีผู้ต้องการซื้อ จึงทำให้มีผู้ขาย กลายเป็นผู้จำหน่ายรายย่อย เป็นการสร้างรายได้มาจากการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เสพ และอีกส่วนหนึ่งมาจากปัญหาคนไร้บ้าน ในเมืองฟิลาเดลเฟีย เมื่อสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลตกอยู่ในภาวะการว่างงาน ไร้ที่อยู่อาศัย ไม่มีรายได้ จึงทำการจำหน่ายยาเสพติด ที่สามารถทำได้ง่าย มีค่าตอบแทนเพื่อเลี้ยงชีพหรือเพื่อแลกกับยาเสพติดมาเสพ บุคคลคนเดียวกันจึงอาจเป็นทั้งผู้ขายและผู้เสพ ปัญหายาเสพติดยังป็นที่มาของการก่ออาชญากรรมในรูปแบบอื่น ๆ อีกด้วย

2.2 กระบวนการยุติธรรมของเมืองฟิลาเดลเฟียประเทศสหรัฐอเมริกาในความผิดจำหน่ายยาเสพติด
มีการก่อตั้ง Drug Enforcement Administration หรือ DEA ขึ้นในปี 1973 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กฎหมายของสหรัฐอเมริกาขึ้นชื่อว่าเข้มงวดมากกว่าประเทศใด ๆ ในเรื่องยาเสพติด งบประมาณปีละถึงหนึ่งล้านล้านบาท พร้อมกับเครื่องมือเครื่องมือและเทคโนโลยี มีบุคลากรทำงานทั้งในสหรัฐและในหลายประเทศทั่วโลก ก็ยังไม่สามารถจะแก้ไขหรือควบคุมปัญหายาเสพติดได้ แต่ก่อนการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือผู้ที่ติดยาเสพติดถูกมองว่าเป็นผู้ที่ก่ออาชญากรรม ต้องถูกจับกุมและลงโทษตามกฎหมาย แต่ในปัจจุบันแนวความคิดนี้ในสหรัฐอเมริกาเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการจับกุมและการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่าวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการจับกุมและลงโทษจำคุกอาจไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาก็ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้มุมมองที่มองผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีความแตกต่างกันไปตามองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้ที่ติดยาเสพติด เช่น องค์กรทางด้านสาธารณสุขมองว่าผู้ที่ติดยาเสพติดเป็นผู้ป่วย การที่จะต้องเสพยาเสพติดเกิดจากผลกระทบของยาเสพติดต่อสมอง วิธีการแก้ไขคือนำบุคคลเหล่านี้ไปบำบัดรักษาโดยไม่ได้มองถึงเรื่องการกระทำความผิดทางอาญา ในขณะที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม เช่น องค์กรป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ รวมทั้งศาล จะมีมุมมองต่อผู้ติดยาเสพติดว่ายังเป็นการกระทำความผิดทางอาญา แต่กัลระดับของความคิดนี้ลงจากการที่มีความพยายามเยียวยาแก้ไขผู้กระทำความผิด ไม่ให้กลับมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซ้ำอีก ตั้งแต่ในขั้นตอนของการจับกุม โดยที่หลังจากที่เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้ที่ติดยาเสพติดหรือครอบครองยาเสพติดเพียงเล็กน้อยได้ ก็จะสอบถามไปยังพนักงานอัยการว่าบุคคลเหล่านี้มีการกระทำความผิดอาญาอื่นหรือไม่ หากไม่มี เจ้าพนักงานตำรวจจะส่งเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ซึ่งเรียกว่า Diversion Program for Drug Offence หากมีการดำเนินการต่อผู้ติดยาเสพติดจนเข้าไปสู่กระบวนการของศาล (Drug Court or Treatment Court) ก็ยังมีการดำเนินกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แม้ว่าจำเลยจะไม่ได้ให้การรับสารภาพก็ตาม แต่หากจำเลยต้องการเข้ารับการบำบัดรักษา ศาลก็สามารถส่งตัวจำเลยคนดังกล่าวเข้ารับการบำบัดรักษาได้ หากรักษาสำเร็จ บุคคลนั้นก็จะไม่ต้องถูกลงโทษใน

ข้อหาที่กระทำความผิด แต่หากเข้ารับการรักษาไม่สำเร็จ หากจำเลยดังกล่าวยังไม่ได้ให้การ ก็จะมีการถามค่าให้การ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ ทำให้เห็นว่าหากเป็นผู้ค้ารายย่อยที่ถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรมนั้น แต่หากบุคคลเดียวกันนี้เป็นผู้เสพยาเสพติดด้วย ก็สามารถเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้ในฐานะของผู้ป่วย แต่ในกรณีที่จำเลยถูกศาลพิพากษาจำคุกและพ้นโทษออกมาแล้ว จำเลยจะต้องถูกคุมประพฤติตามกำหนดเวลา บางรายอาจต้องถูกคุมประพฤติถึงตลอดชีวิต ซึ่งในระหว่างนี้ หากจำเลยเข้าสู่กระบวนการ Reentry Program ซึ่งเป็นกระบวนการในศาล Reentry Court ที่มุ่งปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกลงโทษไปแล้วให้กลับเข้าสู่สังคมโดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ รวมถึงมหาวิทยาลัย ทั้งทางด้านอาชีพ ที่อยู่อาศัย หากบุคคลนั้นรายงานตัวต่อศาลครบตามกระบวนการที่กำหนด ก็จะได้รับผลการลดระยะเวลาการคุมประพฤติลง เมื่อพิจารณาองค์กรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสหรัฐอเมริกาแล้ว มีหลายองค์กร ตั้งแต่องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมผู้กระทำความผิด การดำเนินคดีอาญา และการคุมประพฤติ การทำงานร่วมกันขององค์กรเหล่านี้มีประสิทธิภาพ ทำให้ลดประมาณการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดลงได้ (สมชาย อุดมศรีสำราญ และคณะ, 2562)

สรุปได้ว่า ในสหรัฐอเมริกามีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการดูแล การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะ เรียกว่า DEA และกฎหมายถือว่าผู้จำหน่ายรายย่อยที่เสพยาเสพติด เป็นผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา ไม่ใช่อาชญากรที่ต้องได้รับการลงโทษ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้รับโทษจำคุกในเรือนจำและพ้นโทษออกมาแล้วก็จะมีมาตรการคุมประพฤติที่พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ไม่ได้ใช้มาตรการเดียวกับทุกคน เพื่อมุ่งแก้ไขพฤติกรรมบุคคลให้เป็นพลเมืองดี

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อย

1. ทฤษฎีสภาวะไร้กฎเกณฑ์ (Anomie theory) ของ Emile Durkheim นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส ที่อธิบายว่า อาชญากรรม รวมถึงการกระทำอัตวินิบาตกรรม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว เป็นเหตุให้สมาชิกในสังคมบางคนปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้สังคมไร้ระเบียบ กฎระเบียบไม่สามารถบังคับใช้ได้ ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าวยังนำไปสู่ความกดดัน ส่งผลบุคคลคนนั้นอาจมีความตึงเครียดเกิดขึ้น จนทำให้มีการก่ออาชญากรรมหรือการฆ่าตัวตาย จากปัญหาเสพติดในประเทศไทย และประเทศสหรัฐอเมริกา สังคมอาจเป็นตัวกำหนดให้บุคคลต้องกระทำความผิด เนื่องจากจากความกดดันของคนในสังคม ความคาดหวังของคนในสังคม ที่ทุกคนต้องสามารถเลี้ยงดูตนเอง มีอาชีพ มีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามมาตรฐานที่สังคมได้สร้างบรรทัดฐานเอาไว้ แต่สภาพเศรษฐกิจและสังคมกลับสวนทาง โครงสร้างทางสังคมจึงเป็นตัวจำกัดความเป็นไปได้ของบุคคล ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจตกต่ำ ในสภาวะการณดังกล่าวอาจง่ายต่อการตัดสินใจก่ออาชญากรรม (กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์, 2559)

2. ทฤษฎีความตึงเครียด (Strain Theory) Merton ได้นำแนวคิดทฤษฎีสภาวะไร้กฎเกณฑ์ มาพัฒนากลายเป็นทฤษฎีความตึงเครียด ซึ่งอธิบายว่า โดยทั่วไปแล้วสมาชิกในทุกสังคมจะถูกกำหนดให้มีเป้าหมายในชีวิตซึ่งเป็นที่ยอมรับจากสังคม (Conventional goals) โดยต้องมีวิธีการหรือแนวทางในการไปสู่

เป้าหมายนั้นโดยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับของสังคม (Conventional means) ด้วยเช่นกัน จากลักษณะทางสังคมดังกล่าวจึงก่อให้เกิดความตึงเครียดหรือความกดดัน ในการบรรลุถึงเป้าหมายที่สังคมได้วางไว้ อันนำไปสู่วิธีการในการปรับตัวของสมาชิกในสังคมที่มีต่อสภาพความกดดันเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้ Merton จึงได้แบ่งพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมออกเป็น 5 กลุ่ม กล่าวคือ (กฤษณา แสงเจริญทรัพย์, 2559)

1. ปฏิบัติตาม (Conformity) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยอมรับเป้าหมายที่สังคมวางไว้ และยอมรับในแนวทางที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมในการไปสู่เป้าหมายนั้น เช่น หากอยากร่ำรวยก็เลือกที่จะทำงานหนัก

2. เครื่องพิธี (Ritualism) เป็นกลุ่มที่เลือกที่จะปฏิเสธเป้าหมายของสังคม แต่ยอมรับหรือทำตัวให้สอดคล้องกับแนวทางที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมได้ เช่น ผู้ที่อยู่ในกลุ่มนี้อาจจะไม่ได้อยากร่ำรวย หรือไม่ได้อยากมีชื่อเสียง ตามเป้าหมายทั่วไปที่สังคมได้วางไว้ แต่ก็เลือกที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาใด ๆ ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม

3. แหวกแนว (Innovation) เป็นกลุ่มที่ยอมรับเป้าหมาย แต่ปฏิเสธแนวทางที่สังคมยอมรับ กลุ่มนี้จึงจัดว่าเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มในการก่อให้เกิดอาชญากรรม เช่น อยากร่ำรวยแต่ไม่ชอบทำงานหนัก จึงเลือกที่จะประกอบอาชญากรรม

4. ถอยหนี (Retreatism) เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธทั้งเป้าหมายและแนวทางที่สังคมยอมรับ เช่น คนที่ไม่ต้องการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายใด ๆ ของสังคม รวมถึงไม่ต้องการประกอบอาชีพการงาน เลือกที่จะแยกตัวโดดเดี่ยวไร้บ้าน (homeless) หรือออกจากสังคมไปอยู่ในที่ที่ไม่ต้องการติดต่อกับสังคมกับมนุษย์

5. ทำทลาย (Rebellion) เป็นกลุ่มที่เข้าใจทั้งเป้าหมายและแนวทางทั่วไปที่สังคมยอมรับ แต่เลือกที่จะไม่ดำเนินตามแนวทางนั้น และจะใช้แนวทางอื่นที่ตนเองเห็นสมควรแทน ซึ่งในกลุ่มนี้มักจะได้แก่พวกนักปฏิวัติหรือพวกผู้ก่อการร้าย

สรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้จำหน่ายรายย่อย จัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 คือ แหวกแนว (Innovation) เป็นกลุ่มที่ยอมรับเป้าหมาย คือต้องการรายได้สูง แต่ปฏิเสธแนวทางที่สังคมยอมรับ คือไม่ทำงานอย่างสุจริตจนเพราะรายได้ อาจไม่เพียงพอต่อความต้องการ จากข้อมูลทั้งของไทยและของสหรัฐอเมริกา จะเห็นได้ว่าบุคคลเหล่านี้ หากจะประกอบอาชีพเลี้ยงตน มีทางเลือกไม่มากนัก อาจต้องเป็นงานใช้แรงงานทั่วไป รายได้ค่าแรงขั้นต่ำอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของตน เมื่ออยากมีรายได้มากกว่า แต่ปฏิเสธการทำงานหนัก นำไปสู่การเข้าสู่วงจรยาเสพติดในฐานะผู้จำหน่ายรายย่อย เนื่องจากมีรายได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ งานไม่เหน็ดเหนื่อย เมื่อลักษณะสังคมก่อให้เกิดความตึงเครียด บุคคลกลุ่มนี้จึงต้องการไปถึงเป้าหมายตามมาตรฐานทางสังคม แต่กลับปฏิเสธวิธีการตามมาตรฐานทางสังคม

3. ทฤษฎีคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Social Learning Differential Association Theory)

พฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่

1. พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากการเรียนรู้
2. พฤติกรรมของการเป็นอาชญากรเกิดจากการเรียนรู้ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น
3. การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นในกลุ่มบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน
4. เมื่อพฤติกรรมอาชญากรได้รับการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้จะรวมถึงเทคนิคในการกระทำผิด แรงคลใจ

แรงผลักดัน การใช้เหตุผล ทศนคติเกี่ยวกับการกระทำผิด เมื่ออยู่ด้วยกันก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 5. ทิศทางเฉพาะของแรงดลใจและแรงผลักดันจะถูกเรียนรู้จากการทำให้เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับกฎหมาย 6. หลักการสำคัญของการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกันคือบุคคลจะกลายเป็นผู้กระทำผิดเพราะว่าความเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมาย 7. การคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างกันอาจจะแตกต่างกันในด้านความถี่ ระยะเวลา การให้ความสำคัญและความรุนแรง 8. กระบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมโดยการคบหาสมาคมจะมีความเกี่ยวข้องกับกลไกการทำงานที่เหมือนกับการเรียนรู้ทั่วไป ชัทเธอร์แลนด์ยังนำเสนอว่าบุคคลจะเรียนรู้ทั้งพฤติกรรมและความเชื่อในอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่ใกล้ชิดกับบุคคล เป็นเหตุให้ทีมงานศึกษาวิจัยจำนวนมาก ตามแนวทฤษฎีของชัทเธอร์แลนด์ มุ่งเน้นไปที่การกระทำผิดของแก๊งเยาวชนที่มาจากครอบครัวของชนชั้นต่ำ โดยมีสมมติฐานเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมว่าเกิดจากการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่อยู่ในแก๊งซึ่งเป็นอาชญากร และในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมทางสังคมของเยาวชนนั้น มีส่วนสนับสนุนในกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมด้วย (นิมิต ท้าวพานต์, 2561)

สรุปได้ว่า การเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติด ของประเทศไทยเกิดขึ้นได้จากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว ของประเทศสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นได้จากคนไร่บ้าน ทั้งสองประเทศจึงมาจากการคบหาสมาคมที่แตกต่างทั้งสิ้น เมื่ออยู่ด้วยกัน คบหาสมาคมกัน จึงเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติด รวมไปถึงเทคนิคและวิธีการ โดยการเรียนรู้นั้นมาจากการปฏิสัมพันธ์กันผ่านกระบวนการสื่อสาร แม้เริ่มแรกตัวบุคคลจะปฏิเสธพฤติกรรมดังกล่าว เพราะรู้ว่ายาเสพติดเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่จากการคบหาสมาคมนี้ ทำให้เกิดการซึมซับ กลายเป็นการยอมรับและสร้างตัวตนขึ้นมา จนมีค่านิยมเดียวกัน นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากร และมีแนวคิดที่ว่ากระทำของตนไม่เป็นการละเมิดกฎหมาย

4. ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ภายใต้สมมติฐานที่ว่า พฤติกรรมอาชญากรที่เบี่ยงเบนไปสู่การทำความผิดเป็นผลมาจากพันธะต่อสถาบันทางสังคมที่อ่อนแอหรือถูกทำลายลง องค์ประกอบของพันธะทางสังคมนั้น มีองค์ประกอบ ได้แก่ พรชัย ชั้นดีและคณะ (อ้างถึงใน สันตฤกษ์ บัญช่วยและคณะ, 2561) 1. ความผูกพัน (Attachment) หมายถึง การที่บุคคลมีความผูกพัน หรือความรักใคร่ กับบุคคลอื่นหรือมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบ พื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลมีการพัฒนาการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม ส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกร่วมหรือสำนึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพัน จึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 2. ข้อผูกมัด (Commitment) หมายถึง การที่บุคคลถูกผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพโดยสุจริต มีครอบครัวที่อบอุ่น และเพื่อที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ส่งผลให้บุคคลไม่อยากจะทำความผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุมีผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 3. การเข้าร่วม (Involvement) หมายถึง การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เช่น ทำงาน มีกิจกรรมครอบครัว ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ เป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบ

อาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ให้หมดไปกับกิจกรรมของสังคมดังนั้นการเข้าร่วมถือว่าเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาข้อผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม 4. ความเชื่อ (Belief) หมายถึงระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรมของพันธะหรือสัญญาข้อผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม (สันตฤกษ์ บุญช่วยและคณะ, 2561) ทฤษฎีควบคุมทางสังคม (Social Control Theories) มีแนวคิดพื้นฐานว่า คนเราอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเว้นแต่ว่าจะมีสิ่งใดมายับยั้งและให้เกิดการควบคุมหรือระงับยับยั้งการกระทำผิดก็คือความผูกพันที่มีต่อครอบครัว สถานศึกษา หรือสถาบันทางสังคม ถ้าความผูกพันอ่อนแอลงหรือสลายลง ย่อมจะทำให้บุคคลถูกปลดปล่อยจากสิ่งยับยั้งหรือการควบคุมจนทำให้เขามีอิสระในการกระทำผิด (นิมิต ทัพพานนท์, 2561)

สรุปได้ว่า บุคคลจะมีแนวโน้มเป็นอาชญากร เข้าสู่การเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติด อาจมิได้มีแค่โครงสร้างทางสังคม ความกดดันทางสังคมหรือการคบหาสมาคมที่แตกต่างเท่านั้น ความผูกพันทางสังคมก็มีส่วนที่อาจก่อให้เกิดบุคคลมีแนวโน้มเป็นอาชญากร ทฤษฎีนี้อธิบายว่าหากความผูกพันมีความเข้มแข็ง จะทำให้บุคคลมีความยับยั้งชั่งใจในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามมาตรฐานของสังคม หากบุคคลมีความผูกพัน มีข้อผูกมัด มีการเข้าร่วมและความเชื่อ ต่อสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม แม้โครงสร้างทางสังคมจะไร้ระเบียบ และการคบหาสมาคมที่แตกต่างจะทำให้ได้สัมผัสกับวงจรยาเสพติด บุคคลดังกล่าวนี้ย่อมมีความเข้มแข็งทางจิตใจ ในการเลือกปฏิบัติตนไปตามบรรทัดฐานที่ติงามของสังคมได้ จึงถือได้ว่าผู้จำหน่ายยาเสพติด อาจไม่ได้มีความผูกพันทางสังคม

5. ทฤษฎีการเลือกอย่างเป็นเหตุเป็นผล (Rational choice Theory) มีสมมติฐาน มาจากแนวคิดของสำนักคลาสสิกในเรื่องของเจตจำนงอิสระ (Free Will) ที่ว่าธรรมชาติของมนุษย์จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมแบบใด โดยการคำนวณจากสิ่งที่สนองต่อความพึงพอใจของตน โดยเชื่อว่าบุคคลเป็นผู้มีอิสระในการกระทำและการเลือกที่จะมีพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับการที่บุคคลได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงสุด ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์นั้นไม่ได้หมายถึงเฉพาะในลักษณะของทรัพย์สิน แต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพอใจด้านจิตด้วย และบุคคลนั้นได้ชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับกับความเสี่ยงในการถูกจับกุม อัตราโทษที่ได้รับ ก่อนที่จะกระทำผิด อาชญากรต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ โอกาสในการกระทำผิด ผลเสีย ผลประโยชน์ ตลอดจนความเสียหาย รวมทั้งแรงกระตุ้นและมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของอาชญากร ซึ่งหลังจากที่ได้คำนวณถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมแล้ว จึงตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่ (นิมิต ทัพพานนท์, 2561) สำหรับทฤษฎีการเลือกอย่างเป็นเหตุเป็นผลมีสมมติฐานพื้นฐานที่สำคัญเกี่ยวกับตัวแสดง คือ การที่ตัวแสดงทุกตัวเป็นตัวแสดงที่รู้จักทางเลือกทุก ๆ ทางที่มีอยู่ (Preferences) รู้ถึงข้อจำกัดในทางเลือกนั้น ๆ (Constraints) รู้ถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในการเลือกทางเลือกแต่ละทางเลือก (Outcomes) และรู้ถึงข้อมูลที่น่าไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกที่มีอยู่ได้ (Preference Ordering) ในส่วนของการจัดลำดับทางเลือก ที่มีอยู่นั้น จอห์น เอลสเตอร์ (Jon Elster) ได้เสนอว่าตัวแสดงแต่ละตัวอาจใช้วิธีการแปลงทางเลือกที่มีอยู่ให้เป็นตัวเลขในเชิงคณิตศาสตร์ โดยทางเลือกที่ให้

อรรถประโยชน์ (Utility) สูงสุดย่อมมีตัวเลขสูงที่สุด ดังนั้น ตัวแสดงที่มีเหตุผล (Rational Actor) ย่อมสามารถตัดสินใจในการเลือกทางเลือกนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้เรียกว่า “ฟังก์ชันอรรถประโยชน์” (The Utility Function) Elster ในแง่นี้ มนุษย์ในฐานะตัวแสดงที่มีเหตุผล จึงทำทุกวิถีทางเพื่อสนองตอบความต้องการของตนเองตามหลักเศรษฐศาสตร์ (จากรี ไชยพินิจ, 2560)

สรุปได้ว่า บุคคลทุกคนย่อมมีอิสระที่จะกระทำการหรืองดเว้นการกระทำ ซึ่งการตัดสินใจนั้นมาจากการชั่งน้ำหนัก ผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อย ย่อมทราบดีถึงบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะไม่ได้รู้ถึงรายละเอียดของกระบวนการยุติธรรม แต่ในฐานะพลเมืองย่อมทราบดีว่าการค้ายาเสพติด แม้จะเป็นผู้ค้ารายย่อยก็มีความผิดตามกฎหมาย แต่ด้วยสภาวะความกดดันทางสังคมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต และการลงโทษที่ไม่มีความเหมาะสมกับการกระทำความผิด ทำให้ผู้ค้ายาเสพติดแม้จะรู้ว่าสิ่งที่ตนกระทำไปนั้นต้องได้รับโทษตามกฎหมาย แต่เมื่อใช้วิธีการแปลงทางเลือกให้เป็นตัวเลขในเชิงคณิตศาสตร์อาจจะพบว่า ผลตอบแทนที่ได้รับนั้นคุ้มค่าที่จะเข้าไปเสี่ยงภัย หรือหากถูกจับกุม บทลงโทษก็เป็นสิ่งที่ตนรับได้ ไม่ได้สร้างความเกรงกลัวถึงขนาดให้ตนไม่กล้าที่จะกระทำความผิดตามกฎหมาย และหากไม่ได้ถูกจับกุม ก็จะมีรายได้ที่คุ้มค่าต่อการกระทำ

6. สำนักอาชญาวิทยาวิทยาศาสตร์ปฏิฐานนิยม (Positive School) โดยใช้หลัก “เหตุนำมาซึ่งผล” เป็นเครื่องมือกำหนดวิธีการศึกษาค้นคว้าทางด้านอาชญาวิทยา แนวความคิดของสำนัก Positive เปลี่ยนปรัชญาของการลงโทษ จากการแก้แค้นทดแทนหรือลงโทษเพื่อยับยั้งข่มขู่ ของสำนัก Classical มาเป็นการแก้ไข ให้การบำบัดรักษาฟื้นฟูจิตใจให้ผู้กระทำผิดกลับตัวเป็นคนดีต่อไป โดยถือตามแนวความคิดที่ว่า เจตจำนงประสงค์ (Determinism) คือ ถือว่าการกระทำของมนุษย์เกิดขึ้นโดยมีสิ่งอื่นมาชักจูง ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกและภายในร่างกายของมนุษย์เองที่บีบบังคับหรือบงการ เมื่อเป็นเช่นนั้นมนุษย์ก็ไม่ควรรับผิดชอบในการกระทำของตนทั้งหมด เพราะเมื่อมนุษย์ไม่มีทางเลือก ก็ไม่ควรที่จะรับผิดชอบ สังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีส่วนในการให้บุคคลกระทำผิด ควรมีส่วนเข้ามารับผิดชอบต่อแก้ไขด้วย โดยมุ่งศึกษาพิจารณาปัญหาของแต่ละบุคคลและนิยมพิจารณาความหมายของอาชญากรรมในแง่พฤติกรรมศาสตร์ ไม่ใช่พิจารณาแต่แง่กฎหมายเพียงฝ่ายเดียว พยายามใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาอาชญากรรม มีเป้าประสงค์มุ่งสู่อาชญากรรมไม่ใช่อาชญากรรม ลอมโบรโซ เสนอแนวความคิดที่สำคัญในการแบ่งประเภทอาชญากรรมเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. อาชญากรรมโดยกำเนิด 2. อาชญากรรมวิกลจริต 3. อาชญากรรมที่กระทำผิดเพราะความกดดันทางอารมณ์ 4. อาชญากรรมที่กระทำผิดเป็นครั้งคราว ซึ่งแบ่งย่อยตามสาเหตุที่กระทำผิด คือ 4.1 ปกติเป็นคนดี แต่ต้องทำผิดเพราะสถานการณ์บีบบังคับ ถูกบีบบังคับหรือทำผิดเพราะต้องการเกียรติ 4.2 ทำผิดติดนิสัย เพราะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี 4.3 เป็นพวกกึ่งคนดีและกึ่งอาชญากรรมโดยกำเนิด คือมีส่วนเลวที่ได้รับการถ่ายทอดจากพันธุกรรมและจะแสดงออกเมื่อมีสถานการณ์กระตุ้น จากการแบ่งประเภทอาชญากรรม ลอมโบรโซ จึงเสนอแนวความคิดว่ากฎหมายไม่ควรกำหนดโทษตายตัววิธีเดียว แต่ควรพิจารณาลงโทษให้เหมาะสม ยุติธรรมแก่ผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดหรืออาชญากรรม มีดังนี้ 1. ควรปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลในด้านการพิจารณาคดี 2. การดำเนินการของเรือนจำและทัณฑสถาน ควร

ปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล โดยแยกขังตามประเภทของอาชญากร 3. ให้มีการคุมประพฤติ ผู้กระทำผิดเล็กน้อย 4. แยกผู้กระทำผิดครั้งแรกออกจากผู้กระทำผิดซ้ำ 5. ควรจัดให้มีทัศนสถานพิเศษที่มีการฝึกหัดการเกษตรแก่นักโทษ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดและยังได้ประโยชน์ และสุดท้าย 6. ใช้โทษประหารชีวิตในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขบุคคลที่กระทำผิดได้จริง ๆ (ภัทรวรรณ ทองใหญ่, 2561)

สรุปได้ว่า โครงสร้างทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมีส่วนที่ทำให้บุคคลกระทำความผิด จากกรณีศึกษาทั้งสองประเทศจะเห็นได้ว่าการเข้าสู่วงจรรยาเสพติดในฐานะผู้จำหน่ายรายย่อย เหตุผลของการกระทำความผิดดังกล่าวส่วนหนึ่งมาจากโครงสร้างทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นได้รับผลกระทบต่อการมีคุณภาพชีวิตดี ก่อให้เกิดความกดดัน ผู้จำหน่ายรายย่อยจึงไม่ควรรับผิดชอบในการกระทำของตนทั้งหมด สังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีส่วนในการให้บุคคลกระทำความผิด ควรมีส่วนเข้ามารับผิดชอบต่อแก้ไขด้วย การกำหนดโทษนั้นจึงต้องพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดไม่ใช่ฐานความผิด จึงควรมีวิธีการลงโทษที่เหมาะสม หากการจำคุกเป็นวิธีการที่เหมาะสม นักโทษยาเสพติดคงไม่ล้นเรือนจำ ซึ่งมีทั้งผู้ต้องขังรายใหม่และผู้ต้องขังที่เข้า ๆ ออก ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก และเป็นปัญหาอย่างทุกวันนี้

7. สำนักอาชญาวิทยาสมัยใหม่ มีแนวคิดที่ว่า สาเหตุแห่งการกระทำความผิดนั้นอาจเกิดจากสาเหตุในทางร่างกายและจิตใจของผู้กระทำผิด รวมทั้งสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมในทางสังคมด้วย การค้นคว้าหาสาเหตุแห่งการกระทำความผิด จึงต้องศึกษาถึงบุคลิกภาพ (Personality) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ในทางสังคมนอก ๆ ตัวผู้กระทำความผิด 1. บุคลิกภาพ คือลักษณะของร่างกายและจิตใจ ที่ต้องอาศัยหลักวิชาทางชีววิทยาและจิตวิทยา 2. สิ่งแวดล้อมในทางสังคมหรือสภาพแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยหลักวิชาทางมานุษยวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาทางสังคม และสถิติอาชญากรรมด้วย อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางสังคมนั้นเป็นเครื่องย้อมบุคลิกภาพ และบุคลิกภาพก็เป็นเครื่องช่วยให้เราอ่านความเคลื่อนไหวในลักษณะของอาชญากรได้ แนวความคิดนี้มุ่งแก้ที่ต้นเหตุแห่งอาชญากรรม ได้แก่ การป้องกันการเกิดอาชญากรรม โดยศึกษาสาเหตุแห่งการเกิดอาชญากรรม ปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยในการก่ออาชญากรรม และการแก้ไขผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี โดยการใช้มาตรการอื่นแทนการใช้เรือนจำ ได้แก่ การคุมประพฤติ การพักการลงโทษ การรอลงโทษ การชะลอการฟ้อง การทำงานสาธารณะประโยชน์ ชุมชนบำบัด (ภัทรวรรณ ทองใหญ่, 2561)

สรุปได้ว่า การลงโทษจะต้องศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำความผิด ซึ่งเกิดขึ้นได้จากบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ผู้จำหน่ายยาเสพติดมีความใกล้ชิดกับบุคคลที่อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด สิ่งแวดล้อมจึงเป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพ ไม่ว่าจะในประเทศไทย ที่ครอบครัว เพื่อนฝูง หรือกลุ่มคนไร้บ้านในประเทศสหรัฐอเมริกา ล้วนเป็นการคบหาสมาคมที่แตกต่างทั้งสิ้น สิ่งแวดล้อมจึงมีส่วนอยู่มากที่จะก่อบุคลิกภาพอย่างไรต่อบุคคล ทำให้เห็นว่าการกระทำความผิดมิได้เกิดจากแค่ปัจจัยในตัวบุคคลเท่านั้น การลงโทษที่เหมาะสมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสามารถแก้ไขบุคลิกภาพบุคคลนั้นได้ แม้จะเป็นการยากสำหรับสังคมไทย เพราะทัศนคติและค่านิยมดั้งเดิมที่ต้องการให้ผู้กระทำผิดถูกลงโทษที่รุนแรงกับความผิด อันจะทำให้สังคมรู้สึกปลอดภัยมากกว่าหากผู้ค้ายาเสพติดยังต้องขังอยู่ในเรือนจำ แต่ก็ก็เป็นเพียงการกั้นออกจากสังคมได้แค่ช่วงระยะเวลาหนึ่งโดยที่ปัญหาเรื่องยาเสพติดยังไม่ได้ถูกแก้ไข

8. ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory) มีแนวคิดว่าการลงโทษนั้น สามารถข่มขู่และยับยั้งตัวผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษและบุคคลอื่นที่เห็นตัวอย่าง ทำให้เกิดความเกรงกลัวโทษ จนไม่กล้ากระทำความผิดขึ้นอีก การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1. เพื่อยับยั้งตัวผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีก เพราะเกิดความกลัวเกรงในโทษที่ได้รับ 2. เพื่อยับยั้งบุคคลอื่นมิให้กระทำความผิด เนื่องจากได้เห็นทฤษฎีการลงโทษ ผลร้ายของการกระทำความผิดและได้รับโทษ เป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดขึ้นอีกนั่นเอง ซีซาร์ เบ็คคาเรีย อธิบายว่า การลงโทษที่สามารถข่มขู่ยับยั้งผู้กระทำความผิดได้นั้นควรจะต้องมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ 1.การลงโทษต้องทำด้วยความรวดเร็ว 2. ความแน่นอนในการลงโทษ และ 3. ความเคร่งครัดหรือความรุนแรงในการลงโทษ (ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2557)

สรุปได้ว่า จากทฤษฎีนี้ผู้กระทำความผิดต้องได้รับการลงโทษ และโทษจะต้องมีความรวดเร็ว แน่แน่นอนและรุนแรง เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีกและเป็นตัวอย่างให้แก่บุคคลทั่วไป มีความกลัวการถูกลงโทษ ซึ่งที่ผ่านมามาตรการการลงโทษก็เป็นไปในลักษณะของทฤษฎีนี้ แต่ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นนั้นเรือนจำมีผู้ต้องขังความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดปริมาณเกินกว่าที่จะรับไว้ได้ แสดงให้เห็นเป็นข้อมูลได้ว่าการลงโทษด้วยเรือนจำอาจไม่สามารถข่มขู่ยับยั้งให้ผู้จำหน่ายยาเสพติดเกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ เพราะยังคงมีการกระทำความผิดซ้ำจากผู้พ้นโทษ และยังคงมีผู้กระทำความผิดรายใหม่อยู่เรื่อย ๆ

สรุป (Conclusion)

จากการศึกษา วิเคราะห์และเปรียบเทียบ จากข้อเท็จจริงและทฤษฎีอาชญาวิทยา พบว่าทั้งสองประเทศคือ ประเทศไทย และเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น มีเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลเป็นอาชญากรไม่แตกต่างกัน คือ เกิดจากสังคมไร้ระเบียบ ปฏิเสธค่านิยมทางสังคม อยู่ในสภาวะกดดัน ความผูกพันทางสังคมอ่อนแอ การขัดเกลาทางสังคมที่ไม่ดี คบเพื่อนที่เบี่ยงเบน ทำให้ตนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนในการเป็นผู้จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

จึงควรมีการใช้แนวความคิดตามสำนักอาชญาวิทยาสมัยใหม่ ที่เชื่อว่าผู้กระทำความผิดอาจมีปัจจัยทางด้านร่างกาย (Pathological Condition) ได้กระทำความผิด เพราะมีความผิดปกติทางร่างกายหรือจิตใจ เช่น ผู้เสพยาเสพติดที่เสพยาจนส่งผลต่อการทำงานของสมอง แม้จะถูกลงโทษถูกพิพากษาจำคุก และเมื่อพ้นโทษพฤติกรรมแบบนี้ก็ยังอยู่ หรือปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม การดำเนินชีวิตที่มีความใกล้ชิดกับวงจรของยาเสพติดทำให้ตนต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตามทฤษฎีคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Social Learning Differential Association Theory) ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors) ตามทฤษฎีสภาวะไร้กฎเกณฑ์ (Anomie theory) ทำให้เกิดปรากฏการณ์ตามทฤษฎีความตึงเครียด (Strain Theory) จึงควรมีมาตรการการลงโทษที่เหมาะสมกับสาเหตุแห่งการกระทำความผิดนั้น ดังนั้นปฏิกริยาทางสังคม (Social Reaction) ไม่ควรใช้กฎหมายบังคับเคร่งครัดเกินไป การเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยเป็นการก่ออาชญากรรมที่ไม่มีเหยื่อ ไม่ได้เป็นการกระทำความผิดต่อผู้อื่น เป็นการกระทำต่อตนเอง เมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและพ้นโทษ มักมีผลต่อการเข้าศึกษาเล่าเรียน การเข้าทำงาน การดำรงชีวิตในสังคม ตามแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาวิทยาศาสตร์

ปฏิธานนิยม (Positive School) กฎหมายออกโดยผู้มีอำนาจของสังคม การกระทำบางอย่างจึงอยู่ที่มุมมองของผู้ออกกฎหมาย เมื่อมีการออกกฎหมายให้การกระทำเหล่านั้นเป็นความผิดตามกฎหมาย และกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ ไว้ การแก้ปัญหาอาชญากรรมจึงต้องสร้างความเข้าใจว่าผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยในชุมชน นอกจากจะมีสาเหตุมาจากตัวบุคคลผู้กระทำความผิดแล้ว ยังมีสาเหตุมาจากโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม จึงไม่ใช่แค่ตัวผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยในชุมชนที่ต้องรับผิดชอบต่อความผิดนี้แต่เพียงผู้เดียว หากแต่สถาบันทางสังคมตามทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ย่อมต้องร่วมรับผิดชอบต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นด้วย ไม่ว่าจะในรูปแบบของการป้องกันหรือปราบปรามยาเสพติด

แม้ประเทศไทยและเมืองฟิลาเดลเฟีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม แต่จากการศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยา พบว่าสามารถนำทฤษฎีดังกล่าวนี้มาอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมในลักษณะความผิดเดียวกันนี้ได้โดยไม่มีความแตกต่างกัน โดยมองว่าพฤติกรรมอาชญากรรมมาจากโครงสร้างทางสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นำไปสู่ความกดดันในการดำเนินชีวิต และเพื่อหาทางให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ จากการคบหาสมาคมที่แตกต่างทำให้มีการมุ่งสู่เป้าหมายโดยมิได้สนใจต่อวิธีการ การกระทำความผิดนี้จึงมาจากทั้งตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อม การลงโทษจึงไม่ควรมุ่งเน้นไปในลักษณะให้ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว หากมองว่าผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยในชุมชนเป็นเหยื่อทางสังคม อันได้รับผลกระทบจากปัญหาครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทำให้อยู่ในสถานะที่จำใจต้องกระทำ ซึ่งในบางรายอาจเป็นผู้เสพจนเป็นผู้ติดยาเสพติด ซึ่งผลของการเสพก็ทำให้สมองบางส่วนถูกทำลาย เมื่อถูกจับกุมเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ถูกลงโทษจำคุกในเรือนจำ ก็ไม่สามารถแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวได้ การนำกฎหมายยาเสพติดที่มีความรุนแรงมาใช้ปฏิบัตินั้นเป็นการเติมปัญหาและภาระให้กับอัตราการจำคุกที่เพิ่มจำนวนขึ้น ทำให้มีจำนวนผู้ต้องขังที่แออัดยัดเยียด การเปลี่ยนแปลงแก้ไขบางประการกับกฎหมายยาเสพติดและวิธีการที่จะนำกฎหมายนั้นไปปรับใช้จะช่วยลดจำนวนลงได้ ในขณะเดียวกันก็เป็นการรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยสาธารณะ เคารพต่อสิทธิในทางแพ่งและสิทธิมนุษยชนด้วย คำพิพากษาของประเทศไทยไม่มีการคุมประพฤติหลังจากพ้นโทษจำคุกเช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา การแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการจับกุมและลงโทษตามกฎหมายอาจไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพราะ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ การกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมประเภทนี้ มาจากสภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อม ยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ของโลก ก่อให้เกิดปัญหาและความสูญเสีย ทั้งชีวิตผู้คนงบประมาณแผ่นดิน ที่ต้องใช้เพื่อจัดการกับการปราบปรามยาเสพติด อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องมากมาย สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ทั้งที่เป็นคนติดยาและที่เป็นเหยื่อความรุนแรงของคนติดยา ผู้ที่ก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเวลาในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การถูกลงโทษ การบำบัดรักษา แทนที่จะได้ใช้เวลาไปทำประโยชน์เพื่อตนเอง ครอบครัวและสังคม คงไม่ใช่นักที่แก้ปัญหายาเสพติด แต่หากปล่อยให้แค่อำนาจรัฐ คงไม่สำเร็จอย่างแน่นอน ประเทศไทยมีองค์กรที่มีพันธกิจคล้ายกับองค์กรในสหรัฐอเมริกา อย่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่ยังคงขาดการร่วมมือกันอย่างจริงจัง รวมถึงขาดการติดตามผลการ

แก้ไขปัญหามันแต่ละองค์กร ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ได้กลัวการลงโทษ

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

จากการศึกษา วิเคราะห์ ด้วยข้อเท็จจริงและทฤษฎีทางอาชญาวิทยา มีการจัดทำข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ เพื่อเป็นการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปรับโครงสร้างทางสังคม ซึ่งหมายถึง เศรษฐกิจ การเมือง การมีรัฐสวัสดิการ
2. ครอบครัวต้องมีศักยภาพในการเลี้ยงดูบุตร สามารถให้ความรัก ความอบอุ่นเพียงพอที่จะทำให้บุตรตระหนักถึงคุณค่าของการกระทำของตนเอง
3. สถาบันการศึกษา นอกจากในเรื่องของคุณภาพการศึกษาแล้ว ต้องยังสามารถเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ
4. การส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงามแห่งท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การบังคับโทษที่มีความเหมาะสม โดยพิจารณาแต่ละรายเป็นกรณีไป อาจจะจำคุกหรือไม่ก็ได้ เช่น การขังในสถานที่ยื่นนอกจากเรือนจำ หรือทั้งปรับทั้งกักบริเวณ หรือการกักบริเวณ การทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณะประโยชน์
2. ในกรณีที่จำเลยถูกศาลพิพากษาลงโทษและพ้นโทษออกมาแล้ว จะต้องถูกคุมประพฤติตามกำหนดเวลา หรือบางรายอาจต้องถูกคุมประพฤติตลอดชีวิต
3. มีการจัดตั้ง Reentry Program โดยในระหว่างกระบวนการคุมประพฤติ จำเลยเข้าสู่กระบวนการ Reentry Program ซึ่งเป็นกระบวนการในศาล Reentry Court ที่มุ่งปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษไปแล้วให้กลับเข้าสู่สังคม โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัย ในการรับเข้าศึกษา ด้านอาชีพ และที่อยู่อาศัย

เอกสารอ้างอิง (References)

กันติพิชญ์ ใจบุญ. (2555, 17 ตุลาคม). สังคมทั่วไป. โพสต์ทูเดย์, สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/social/general/182770>.

- กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์. (2559, 22 สิงหาคม). Cyber Strain: ความตึงเครียดบนสังคมโซเชียลเบอร์. สืบค้นจาก <https://thainetizen.org/2016/08/cyber-strain/#:~:text=ทฤษฎีความตึงเครียด%20เป็นทฤษฎี,> ให้สมาชิกในสังคมบาง.
- กรมการแพทย์. โดยสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี. (2563, 18 พฤศจิกายน). เตือนภัยยาเสพติดทำให้ผู้เสพขาดสติ เน้นครอบครัวระมัดระวัง เร่งพาไปบำบัดก่อนจะสาย. สืบค้นจาก https://www.dms.go.th/Content/Select_Landing_page?contentId=24158.
- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2565, 21 มีนาคม). อัตราการกระทำผิดซ้ำแยกตามการค้นหาเฉพาะ. สืบค้นจาก <http://www.correct.go.th/recstats/index.php/th/searchAdvance>.
- จักรี ไชยพินิจ. (2560). บทวิพากษ์ทฤษฎีการเลือกอย่างเป็นเหตุเป็นผล: ข้อจำกัดในการสร้างคำอธิบายทางสังคมศาสตร์. *วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา*, 4(1), 51-84.
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2557). ทฤษฎีการลงโทษ (หน่วยที่ 6). แนวการศึกษาชุดวิชา กฎหมายอาญาและอาชญาวิทยาชั้นสูง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2559, 19 กุมภาพันธ์). อาชญากรรม. *ไทยรัฐออนไลน์*, สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/579587>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2565, 27 มกราคม). อาชญากรรม. *ไทยรัฐออนไลน์*, สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/crime/2298572>
- ธีร์วัฒน์ ชูรัตน์. (2564, 2 ธันวาคม). 10 ปี ผู้ต้องขังยาเสพติดพุ่ง 2.3 แสนคน กฎหมายใหม่ช่วยได้หรือไม่. สืบค้นจาก <https://theactive.net/news/20211202/?fbclid=IwAR0umIW1htLuXY1c1fK7aebel96kATXGVBtWUjD2IPZLQOHrhkTDAVBxX5M#:~:text=>
- แนวหน้า. (2564, 19 มีนาคม). ข่าวในประเทศ. *แนวหน้า*, สืบค้นจาก <https://www.naewna.com/local/560226>
- นิมิต ทักพวนานต์. (2561). การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ. รายงานผลการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโทป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร.
- เผด็จ ชมพานิชย์และคณะ. (2562). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกา (Introduction to U.S. Criminal Law) กองคดียาเสพติดเขตฟิลาเดเฟีย (The Philadelphia Dangerous Drug Offenders Unit) กฎหมายอาญาและการติดยาเสพติด (Criminal Law and Addiction). รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร “กฎหมายเกี่ยวกับคดียาเสพติด” ณ มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม 2562 ถึงวันที่ 19 สิงหาคม 2562.
- โพสต์ทูเดย์. (2564, พฤศจิกายน 10). รอบโลก. *โพสต์ทูเดย์*, สืบค้นจาก https://www.posttoday.com/world/667837?fbclid=IwAR0HQ2p-plhT2W_rtn3j2HGcJW5hs2YT5AxTPgZDai0FZRxHhznGqyMlamU
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒. สืบค้นจาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%C207/%C207-20-9999-update.htm>.

- ภัทรวรรณ ทองใหญ่. (2561). อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. กรุงเทพมหานคร: รามคำแหง.
- วัฒนา เกิดผล. (ม.ป.ป.). แนวทางและมาตรการการดำเนินการต่อ ข้อร้องขอของประชาชน. สำนักงาน ปปส.ภาค ๖.
- สันตฤกษ์ บุญช่วยและจตุพร ธีราภรณ์. (2561). กระบวนการลูกเสือกับการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน: ศึกษาตามกรอบทฤษฎีอาชญวิทยา. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 9(1), 272-291.
- เสรี พงศ์พิศ. (2547, 14 ตุลาคม). Traffic ยาเสพติด ปัญหาโลกแตก. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/daily/detail/9470000067170>.
- สมชาย อุดมศรีสำราญและคณะ. (2562). Drug Enforcement Administration Philadelphia Field Division สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเมืองฟิลาเดเฟีย. (การฝึกอบรมหลักสูตร “กฎหมายเกี่ยวกับคดียาเสพติด” ณ มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา) รายงานการฝึกอบรม. สืบค้นจาก <https://oia.coj.go.th/th/content/category/detail/id/8/cid/9216/iid/159243>.
- อีจัน. (2565, 2 กุมภาพันธ์). ข่าว. สนุก, สืบค้นจาก <https://www.sanook.com/news/8512350/>
- ข่าวเด่นประเด็นดัง. (2564, 8 เมษายน). ข่าวเด่นประเด็นดัง, สืบค้นจาก <https://www.khaodenpradendang.com/22600>.
- PPTV Online. (2562, 18 เมษายน). ประเด็นร้อน. *พีพีทีวีออนไลน์*, สืบค้นจาก www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/101631.
- PPTV Online. (2563, 23 กรกฎาคม). ประเด็นร้อน. *พีพีทีวีออนไลน์*, สืบค้นจาก www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/129988.
- PPTV Online. (2563, 3 พฤศจิกายน). ประเด็นร้อน. *พีพีทีวีออนไลน์*, สืบค้นจาก www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/136008.
- Workpoint News. (2561, 21 กรกฎาคม). อาชญากรรม. *Workpoint News*, สืบค้นจาก <https://workpointtoday.com/หนุ่มเสพยาบ้าจนหลอน-ฆ่า/>.